

ประเทศไทยกับประชาคมอาเซียน

ดร. สุนีย์ จุไรสินธุ์
รักษาการผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประเด็นในการนำเสนอ

การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

การศึกษากับเงื่อนไขการเป็นประชาคมอาเซียน

ผลกระทบต่อการศึกษาไทย

ยุทธศาสตร์การศึกษาไทย

การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

ASEAN Vision 2020

วงสมานฉันท์แห่ง
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(A Concert of
Southeast Asian
Nations)

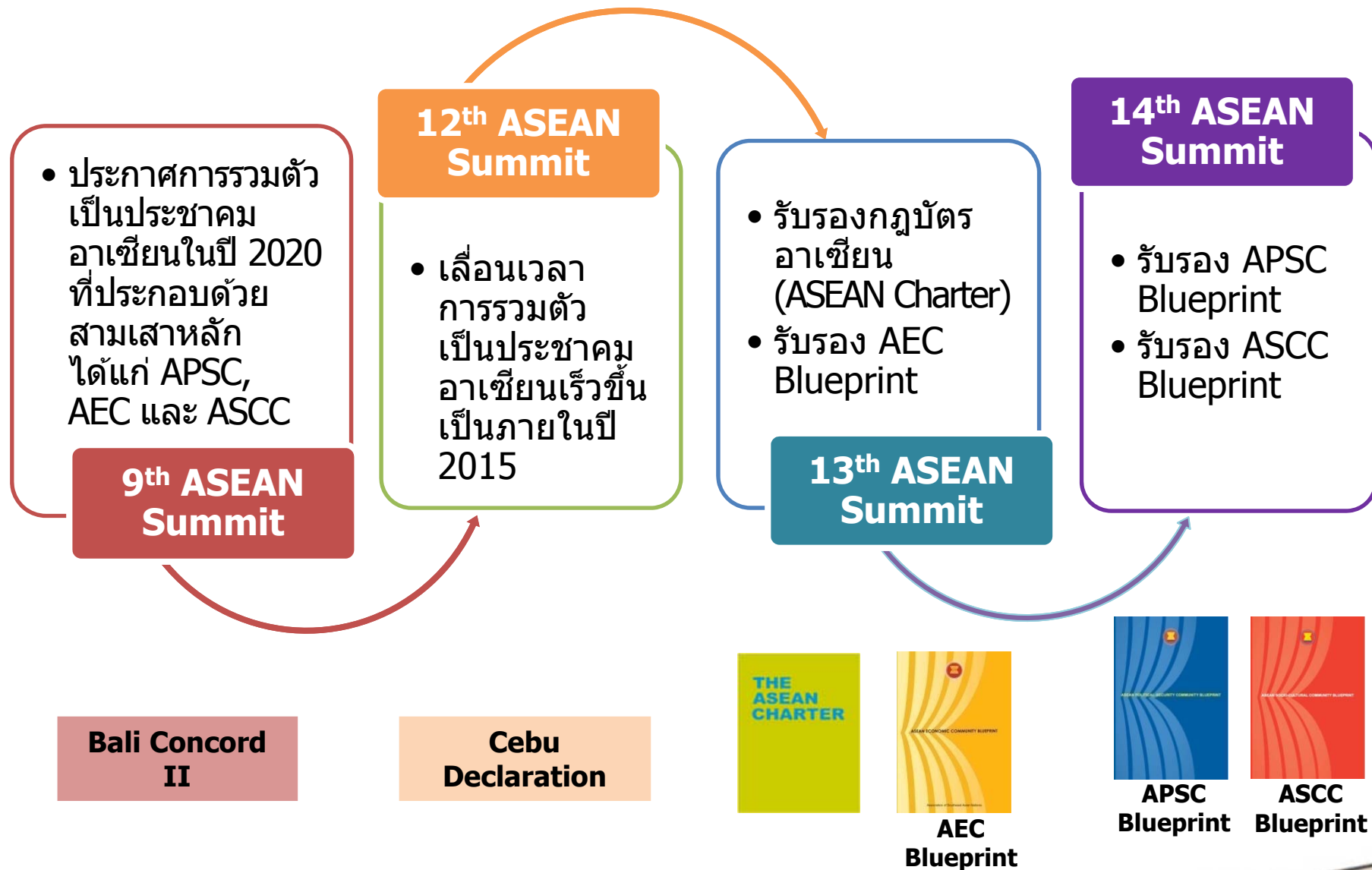
หุ้นส่วนเพื่อการ
พัฒนาอย่างมีพลวัต
(A Partnership in
Dynamic
Development)

ชุมชนแห่งสังคมที่
เอื้ออาทรและแบ่งปัน
(A Community of
Caring and
Sharing Societies)

มุ่งปฏิสัมพันธ์กับ
ประเทศภายนอก
(An Outward-
Looking ASEAN)

การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

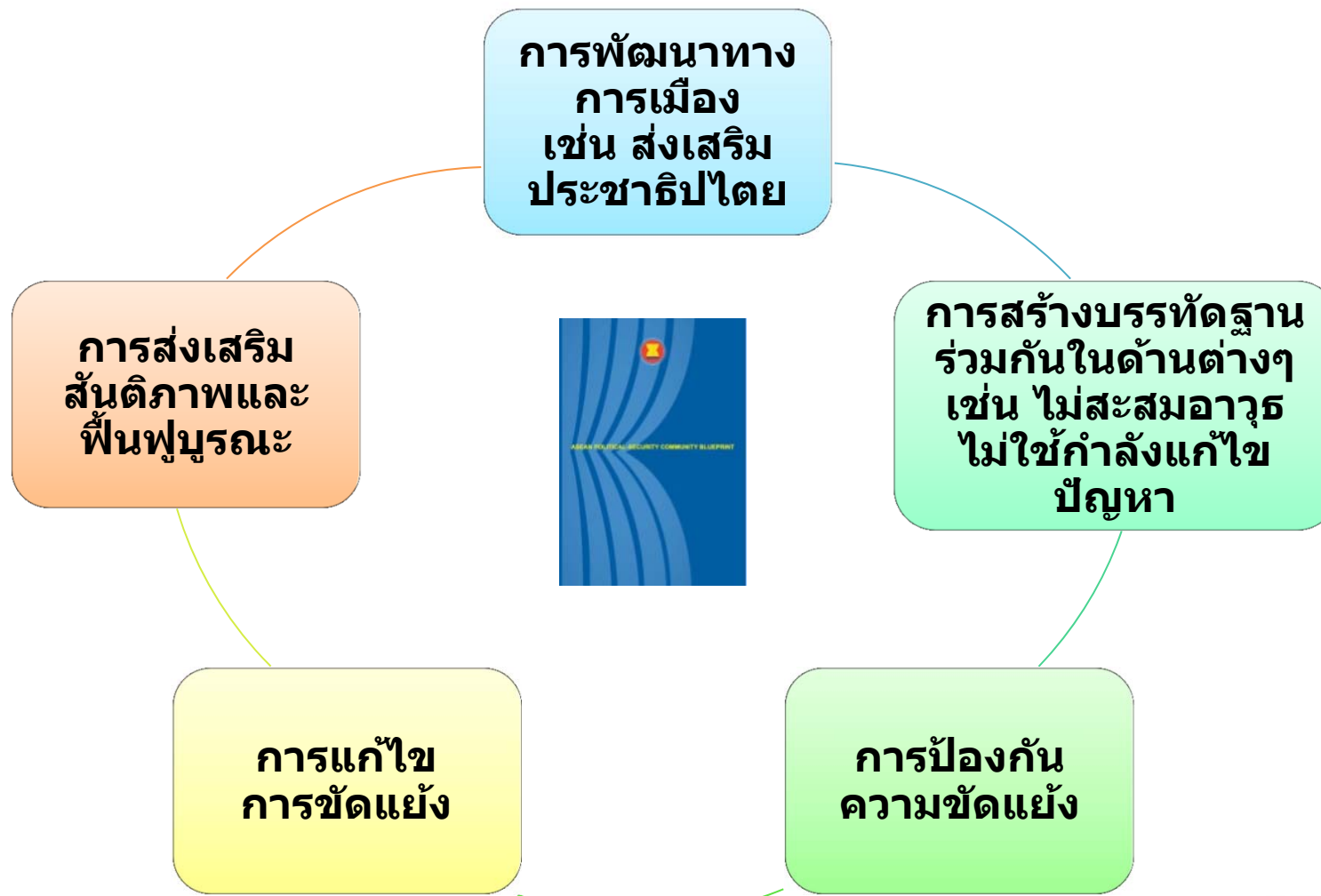
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

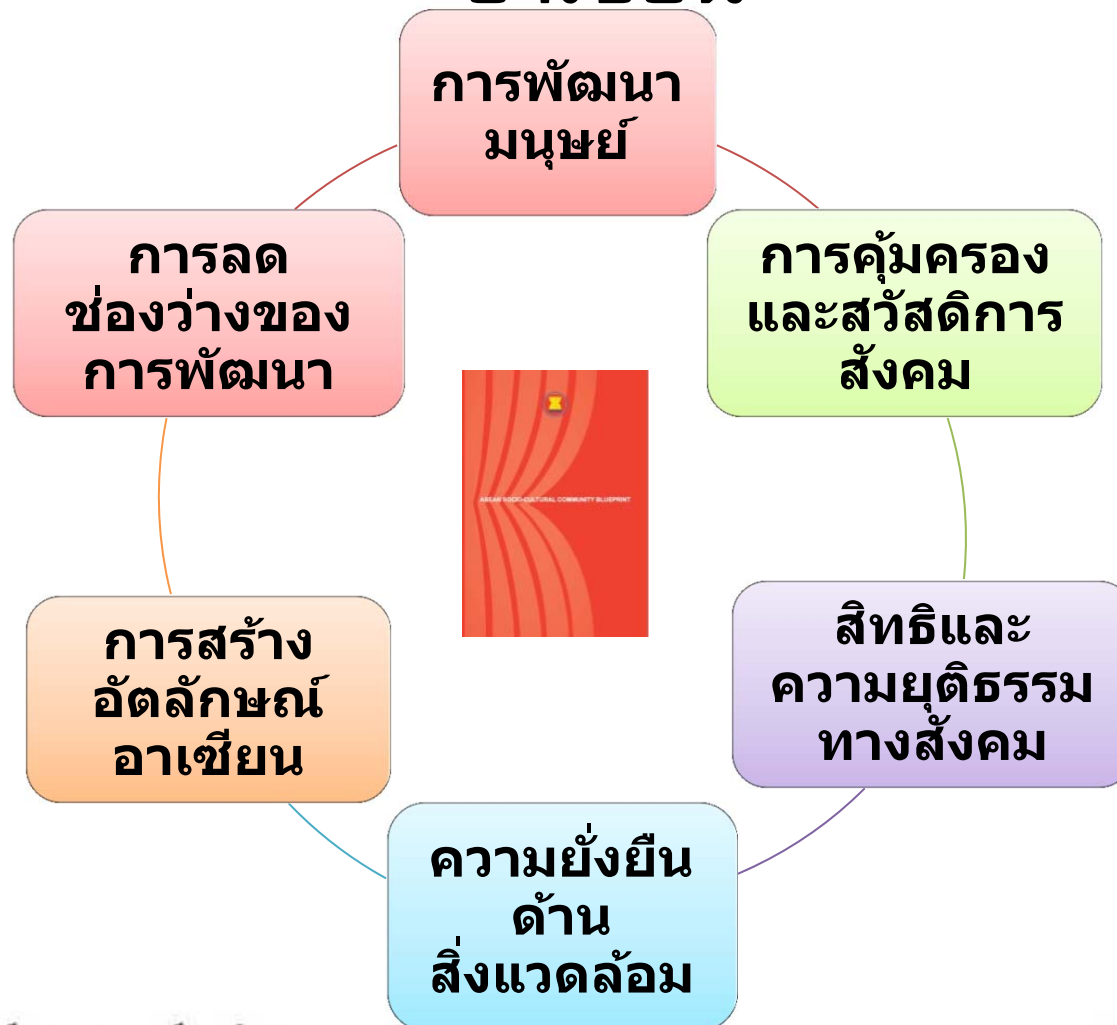
ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม อาเซียน

การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

กลไกอาเซียน

สำนักเลขาธิการอาเซียน
(ASEAN Secretariat)

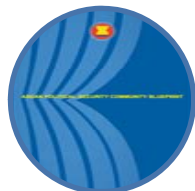
สำนักงานอาเซียนแห่งชาติ
(National Secretariat)

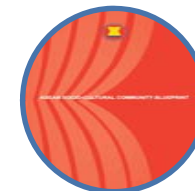
กรมอาเซียน
กระทรวงการต่างประเทศ

AEC
กระทรวงพาณิชย์

APSC
กระทรวงการต่างประเทศ

ASCC
กระทรวงการพัฒนาศังคม
และความมั่นคงของมนุษย์

ผู้ประสานงานหลัก

การศึกษากับเงื่อนไขการเป็นประชาคมอาเซียน

บทบาทของการศึกษาตามปฏิญญาชะอำ หัวหิน

เสาการเมืองและความมั่นคง

- สร้างความเข้าใจและความตระหนักเรื่องกฎบัตรอาเซียนผ่านหลักสูตรอาเซียนศึกษาและการแปลเป็นภาษาต่างๆ ในอาเซียน
- เน้นหลักประชาธิปไตย เศรษฐกิจพอเพียง และสันติภาพในหลักสูตรโรงเรียน
- สนับสนุนให้เกิดความเข้าใจและความตระหนักในความหลากหลายในอาเซียน
- จัดให้มีการประชุมร่วมของผู้บริหาร/ผู้นำโรงเรียน

เสาเศรษฐกิจ

- พัฒนาทักษะฝีมือภายในประเทศ
- พัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนในอาเซียน
- สนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในอาเซียน
- พัฒนามาตรฐานด้านอาชีพ
- ผลักดันให้มีการพัฒนามาตรฐานทักษะร่วมกันของอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา

เสาสังคมและวัฒนธรรม

- พัฒนาเนื้อหาร่วมด้านอาเซียน
- จัดทำหลักสูตรด้านศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียน
- เสนอให้ภาษาในอาเซียนเป็นวิชาเลือก
- ส่งเสริมโครงการระดับภูมิภาค
- สนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในชุมชน
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- จัดให้มีการประชุมวิจัยด้านการศึกษาของอาเซียน
- จัดกิจกรรมวันอาเซียน
- ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างกันและความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

การศึกษากับเงื่อนไขการเป็นประชาคมอาเซียน

บทบาทของการศึกษาในประชาคมอาเซียน

- To develop human resources through closer cooperation in education and life-long learning, and in science and technology, for the empowerment of the peoples of ASEAN and for the strengthening of the ASEAN Community.

ASEAN Charter: Article 1, No. 10

- Strengthen the role of education in building the ASEAN Community by 2015
- Forge a common identity and build a caring and sharing society which is inclusive and where the well-being, livelihood, and welfare of the peoples are enhanced

Declaration on Strengthening Cooperation on Education

การศึกษากับเงื่อนไขการเป็นประชาคมอาเซียน

แผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา 5 ปีของอาเซียน

- Promoting ASEAN awareness
- Increasing access to and quality education; education-performance standards, lifelong learning; professional development
- Strengthening cross-border mobility and internationalization of education
- Support for other ASEAN Sector Bodies with an interest in education.

อิทธิพลของการรวมตัวของประเทศใน ภูมิภาคอาเซียน

การเคลื่อนย้ายแรงงานโดยเสรี

การให้บริการ
การศึกษาโดยเสรี

การยอมรับใน
มาตรฐานการศึกษา
และปริญญาร่วมกัน

การยอมรับคุณสมบัติ
ของบริการวิชาชีพ
ร่วมกัน

การศึกษาข้าม
พรมแดน

คุณภาพและ
มาตรฐานการศึกษา
ในระดับนานาชาติ

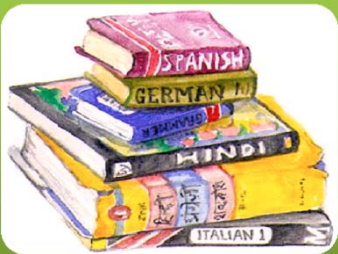
ผลกระทบต่อการอุดมศึกษาไทย

สถาบันอุดมศึกษาต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างบัณฑิตที่พร้อมรับประชาคมอาเซียน

การเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาต้องเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมและมาตรฐานวิชาชีพของอาเซียน เพื่อให้สอดคล้องกับการเคลื่อนไหวของตลาดแรงงาน

หลักสูตรการศึกษาต้องพัฒนาสู่การเป็นหลักสูตรสำหรับภูมิภาคอาเซียนเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายของนักศึกษา

บัณฑิตที่พึงประสงค์ต้อง ...

รู้ลึกในสาขาวิชา พัฒนานวัตกรรม และสร้างองค์ความรู้ใหม่

รู้รอบเรื่องประวัติศาสตร์ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม สังคมและสภาพเศรษฐกิจ
ของประเทศตนและของประเทศอื่นๆ ในอาเซียน

มีทักษะที่ดีด้านภาษาต่างประเทศ การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
การบริหารจัดการและมีภาวะผู้นำ

มีการปรับตัวที่ดี สามารถทำงานได้ในสังคมพหุวัฒนธรรม

มีทักษะพื้นฐานในการทำงาน

มีความเป็นพลเมืองอาเซียนและสามารถรักษาอัตลักษณ์ความเป็นไทย

ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทย

แผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)

ภาพปัจจุบันและอนาคต

- การเปลี่ยนแปลงประชากร
- พลังงานและสิ่งแวดล้อม
- การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต**
- การกระจายอำนาจการปกครอง
- การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง
- เยาวชน นักศึกษา และบัณฑิตในอนาคต
- เศรษฐกิจพอเพียง

ทิศทางและนโยบายของแผนฯ

- รอยต่อกับการศึกษาระดับอื่น
- การแก้ไขปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน
- ธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการ
- บทบาท ม/ส ในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- การเงินอุดมศึกษา
- การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา
- การพัฒนาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้

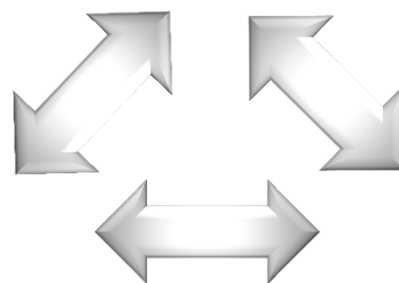
ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทย

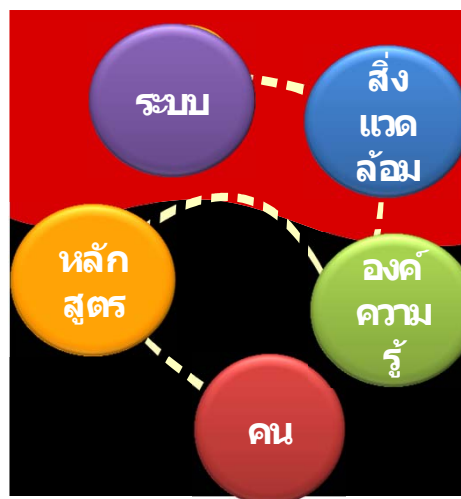
ยุทธศาสตร์ที่ 1
การเพิ่มขีดความสามารถของ
บัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐาน
ในระดับสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 3
การส่งเสริมบทบาทของ
อุดมศึกษาไทยในประชาคม
อาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2
การพัฒนาความเข้มแข็งของ
สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการ
พัฒนาประชาคมอาเซียน

อุดมศึกษาไทย: ทิศทางและกลยุทธ์

สภาพปัจจุบันที่มีผลต่ออุดมศึกษาไทย

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- มองโลกในลักษณะที่เป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลงเชื่อมโยงกับกระแสโลก
- เน้นการกระทำที่พอประมาณบนพื้นฐานของความเป็นเหตุมีผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

- ประชากรมีอายุยืนยาว อัตราการเป็นภาระของผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น
- เร่งใช้ประโยชน์จากวัยแรงงานในการเร่งพัฒนาด้านต่างๆ

การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- ความพยายามในการผลักดันให้เกิดความร่วมมือและ ขณะเดียวกันยังมีการแข่งขันระหว่างกันในกลุ่มอาเซียน
- เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกัน และต้องปรับตัวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

- ความรวดเร็วของการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้จากทั่วโลกส่งผลให้แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีลักษณะเป็นสังคมโลกมากขึ้น
- ใช้เทคโนโลยีในการสร้างโอกาสและการเข้าถึงบริการทางการศึกษา

อุดมศึกษาไทย: ทิศทางและกลยุทธ์

สภาพปัจจุบันที่มีผลต่ออุดมศึกษาไทย (ต่อ)

ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

- การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ และมีการแข่งขันสูง
- สร้างคนให้ตรงกับความต้องการของภาคการจ้างงานและมีความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับสากล

วิกฤติทางการเมืองของประเทศไทย

- การแบ่งขั้วทางการเมืองที่ชัดเจนภายใต้ทัศนคติที่แตกต่างกันสุดขั้วและไม่มีจุดยืนตรงกลาง
- ใช้ระบบการศึกษาสร้างปัญญาให้แก่ประชาชนบนพื้นฐานเคารพกติกาของสังคม เคารพผู้อื่น และเคารพหลักการของการปกครอง

พลังงานและสิ่งแวดล้อม

- อัตราการใช้พลังงานของโลกในภาพรวมจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ภาวะโลกร้อนและความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศมากขึ้น
- สร้างความตระหนักและตื่นตัวในเรื่องพลังงานและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งเป็นฐานความรู้ในการวิจัยร่วมกับภาคเอกชน

ภาพอนาคต: ความพร้อมของอุดมศึกษาไทย

วิกฤติและโอกาสของการศึกษาไทย

- ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยต่างชาติดำรงวิทยาเขตในประเทศสมาชิกอาเซียน
- การแข่งขันในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น
- ประเทศสมาชิกอาเซียนยังไม่มีระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตและการรับรองคุณวุฒิระหว่างกัน
- การเคลื่อนย้ายคนโดยเสรีอาจทำให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ยาเสพติดและอาชญากรข้ามชาติเข้าสู่ประเทศไทย

วิกฤติ

- ประเทศไทยมีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ โดยเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศนอกกลุ่มอาเซียน
- ประเทศไทยเป็นที่ตั้งของหน่วยงานระหว่างประเทศด้านการศึกษาระดับภูมิภาคหลายองค์การ
- ประเทศไทยมีนโยบายที่ชัดเจนในการเป็นศูนย์การศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน
- โอกาสในการรับนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น

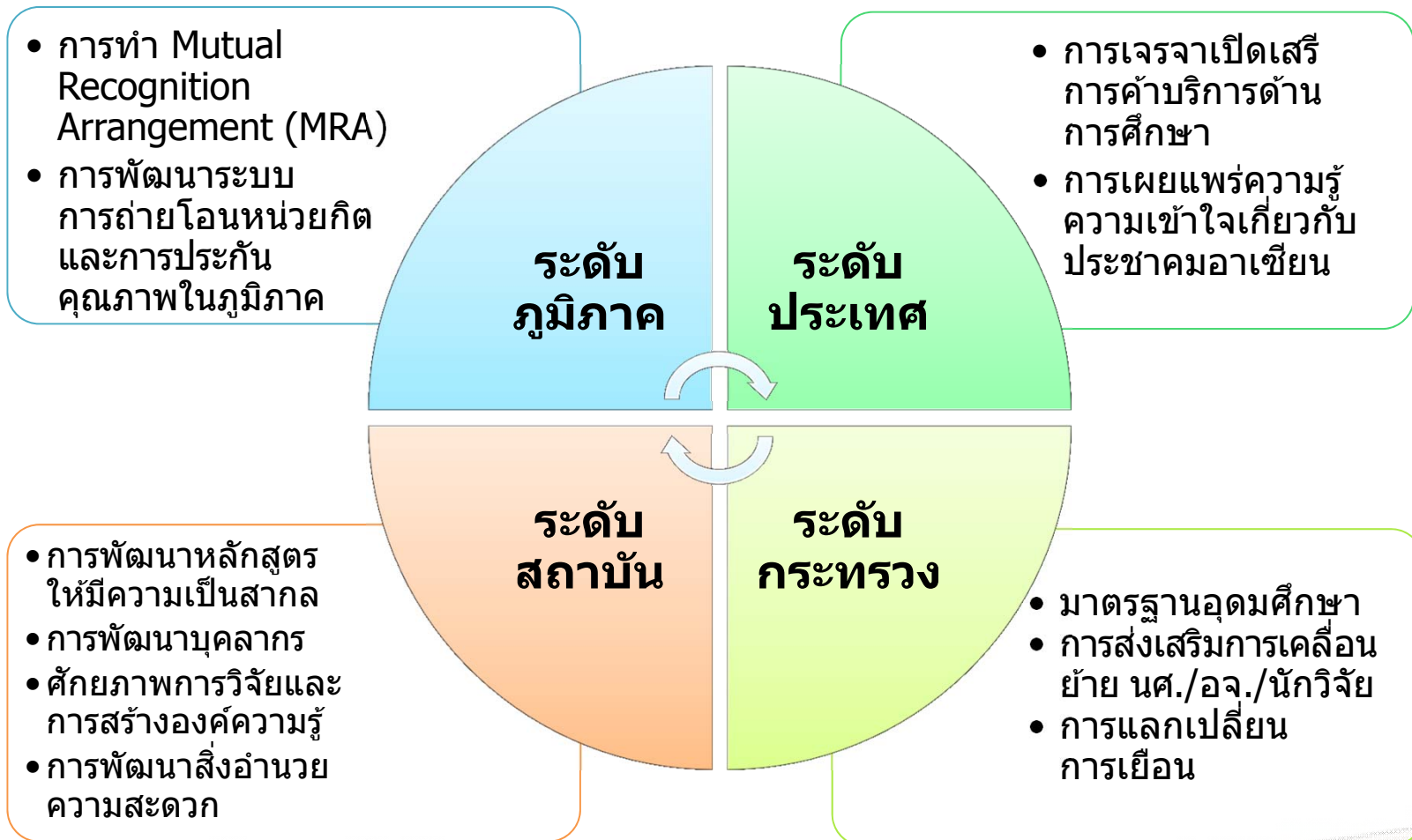
โอกาส

ภาพอนาคต: ความพร้อมของอุดมศึกษาไทย

บทบาทภาคอุดมศึกษา

ภาพอนาคต: ความพร้อมของอุดมศึกษาไทย

กิจกรรมสนับสนุนการเป็นประชาคมอาเซียน

การจัดทำยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

การแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมาเลเซีย-อินโดนีเซีย-ไทย

การประชุมอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้บริหารระดับสูงของ สกอ. และหน่วยงานที่รับผิดชอบการอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

การประชุมเตรียมความพร้อมอุดมศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนและการเปิดเสรีการค้าบริการด้านอุดมศึกษา

โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทยกับอาเซียน

โครงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน

มหาวิทยาลัยทางพระพุทธศาสนา กับประชาคมอาเซียน

มีศักยภาพที่จะเป็น
ศูนย์กลางการเผยแผ่
พระพุทธศาสนาใน
อาเซียนและเชื่อมโยงกับ
เครือข่ายพระพุทธศาสนา
ในต่างประเทศ

เป็นสถาบันที่ผลิต
พระสงฆ์นักเผยแผ่
พระพุทธศาสนาที่มี
คุณภาพและมีความ
ประพฤติปฏิบัติดีพร้อม

เป็นชุมพลังทางปัญญา
ในการวิจัยด้าน
พุทธศาสนากับการ
พัฒนาสังคม

สวัสดี

ข้อมูล:

- กระทรวงการต่างประเทศ (www.mfa.go.th)
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (www.mua.go.th)
- สำนักเลขาธิการอาเซียน (www.aseansec.org)
- เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (www.aun-sec.org)
- ศูนย์ SEAMEO RIHED (www.rihed.seameo.org)